

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 1 juli 1914 kl. 5 e. m

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ångpanneanläggning m. m. för Göta livgarde.

I en till riksdagen den 29 maj innevarande år avlåten, till särskilda utskottets nr 1 förberedande behandling överlämnad proposition, nr 91, har Kungl. Maj:t, under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollen över lantförsvarsärenden för den 5 februari och den 29 maj 1914, föreslagit riksdagen medgiva, att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 11,400 kronor må tagas i anspråk för anordnande av ny ångpanneanläggning för Göta livgardes ångkök och värmeledning i regementets nya matsalsbyggnad för manskap.

Utredningen i ärendet återfinnes i ett av dåvarande departementschefen till statsrådsprotokollet den 5 februari 1914 avgivet yttrande av följande lydelse:

»För ångköket vid Göta livgarde finnes för närvarande i källaren under köket en liten fristående s. k. excenterpanna av omkring nio kvadratmeters eldyta.

Sedan Mellersta och Norra Sveriges ångpanneförening vid företagna mätningar funnit behovet av ånga vid kokning i Göta livgardes kök vara större, än vad den nuvarande ångpannan vid ekonomisk drift förmådde lämna, samt att densamma därför borde ersättas med en för förhållandena fullt tillräcklig ångpanna av lämplig typ, anhöll sekundchefen för nämnda regemente den 9 juli 1913 hos arméförvaltningens fortifikationsdepartement om utredning i frågan. Tillika anmälde sekundchefen, att då Stockholms inskrivnings- och landstormsområdesexpeditioner vore förlagda till regementets lokaler, hade den invid ångköket under år 1911 uppförda nya matsalsbyggnaden, avsedd att användas av manskapet under repetitionsövningarna, måst under vintern användas

såsom lektionssal för en del av regementets skolor, men hade dräglig temperatur icke kunnat under nämnda årstid erhållas inom byggnaden med två där befintliga kaminer; och anhöll sekundchefen därför, att i denna byggnad måtte anordnas uppvärmning med ånga från den ifrågasatta nya ångpanneanläggningen.

Chefen för fjärde arméfördelningen tillstyrkte sekundchefens framställning.

Med anledning av framställningen lät fortifikationsdepartementet genom ingenjören H. Theorell uppgöra förslag till ny ångpanneanläggning. I detta förslag angavs den lämpligaste lösningen vara, att ett nytt ångpannerum anordnades genom en tillbyggnad i vinkeln mellan ångköket och matsalsbyggnaden; och skulle kostnaderna i så fall ställa sig sålunda:

1. Ångpanneanläggningen.

Anordnande av det nya ångpannerummet jämte därför erforderlig sprängning, ny skorsten m. m. minst	kronor	7,000:—
kostnad för behövlig ångpanna enligt Theorells förslag	»	6,500:—
reservångpanna enligt samma förslag	»	3,000:—
oförutsedda utgifter, efterlagningar m. m.	»	1,500:—
	kronor	18,000:—

2. Värmeledning till nya matsalen.

Anordnandet av värmeledningen enligt Theorells förslag	kronor	1,400:—
byggnadsarbeten m. m.	»	500:—
	kronor	1,900:—
	Summa kronor	19,900:—

Fortifikationsdepartementet fann det emellertid icke vara behöfligt att nedlägga så stor kostnad på denna anläggning. Då det nuvarande ångpannerummet obetingat måste anses otillräckligt, lät departementet verkställa utredning om möjligheten att inreda nytt ångpannerum i en källare i matsalsbyggnaden. Utredningen gav vid handen, att detta mycket väl gick för sig. Departementet lät då uppgöra nytt förslag i frågan, och beräknades därvid även, att den nu befintliga ångpannan skulle kunna användas såsom reservångpanna, varför ingen ny sådan skulle behöva anskaffas.

Enligt ett den 9 december 1913 dagtecknat kostnadsförslag med tillhörande ritning skulle detta nya förslag medföra följande kostnader:

1. Ångpanneanläggningen.

byggnadsarbeten	kronor	2,029: —
en ny ångpanna	»	6,500: —
flyttning av nuvarande ångpannan och densamma istandsättande till reservångpanna	»	500: —
oförutsedda utgifter, ritningar och kontroll	»	471: —
	Kronor	9,500: —

2. Värmeledning till nya matsalen.

liksom förut	kronor	1,900: —
	Summa kronor	11,400: —

Med förmälan att ingenjören Theorell vid granskning icke funnit något att erinra mot det nya förslaget, har fortifikationsdepartementet i skrivelse den 17 december 1913 anført, att den nya ångpanneanläggningen måste anses vara oavvisligen av behovet påkallad, och att anordnandet i samband därmed av ånguppvärmning av nya matsalen, med hänsyn till det ytterligare behov, den vore avsedd att tillgodose, jämväl är synnerligen önskvärdt; och har departementet hemställt om bemyndigande att i enlighet med det den 9 december 1913 dagtecknade kostnadsförslaget gå i författning om anordnandet av här ifrågasvarande ångpanneanläggning och värmeledning för en kostnad av högst 11,400 kronor, samt att, enär denna kostnad med hänsyn till en del andra viktiga behov icke kan bestridas från det ordinarie byggnadsanslaget, nämnda belopp måtte få av departementet förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar.

Jag finner intet att erinra mot det av fortifikationsdepartementet förordade förslaget till anordnande av ångpanneanläggning för Göta livgardes ångkök och värmeledning i regementets nya matsalsbyggnad för manskap samt auser kostnaderna härför, 11,400 kronor, böra omedelbarligen utgå från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar, vilka därtill lämna tillgång.»

Då utskottet icke haft något att erinra emot förevarande framställning, får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva, att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 11,400 kronor må tagas i anspråk för anordnande av ny ångpanneanläggning för Göta livgardes ångkök och värmeledning i regementets nya matsalsbyggnad för manskap.

Stockholm den 30 juni 1914.

På utskottets vägnar:

KARL STAAFF.

Närvarande vid den slutliga behandlingen av utlåtandena nr 2, 3, 4 och 5: herrar Staaff, Trygger, Bergström, Swartz, greve Hugo Hamilton, Petersson, friherre Gripenstedt, Ericson, Kvarnzelius, Wrangel, greve Carl Hamilton, Lindblad, Hellberg, Lindman, Branting, Andersson i Skivarp, Thorsson, greve Raoul Hamilton, Persson i Stallerhult, Rydén, Petrén, Hellner, Larsson i Västerås och E. A. Nilson i Örebro.
